

Povinné zdravotní prohlídky sportovců

Ministerstvo zdravotnictví ČR vydalo vyhlášku, která má za cíl chránit zdraví sportovců a předejít tak akutním zhoršením zdravotního stavu během sportovní činnosti, které mohou mít fatální následky. Veškeré sportovní organizace jsou tak zavázány tuto vyhlášku dodržovat. Především je ale v zájmu každého sportovce mít neustále přehled o svém zdravotním stavu.

Legislativa ČR

V současné době je účinná nová Vyhláška o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu, vydaná Ministerstvem zdravotnictví ČR pod č. 391/2013 Sb. Tato vyhláška zavádí povinnost zdravotních prohlídek pro všechny sportovce účastníci se organizovaných soutěží. Na jejím základě je nutné kontrolovat platnost těchto zdravotních prohlídek.

Definice typu sportovce

Výše zmíněná vyhláška definuje, kdo je „výkonnostní sportovec“, kdo „vrcholový sportovec“, a jaké typy lékařských prohlídek musí úspěšně absolvovat pro provozování určitého druhu sportovní činnosti.

- **Výkonnostním sportovcem** je osoba, která vykonává výkonnostní sport v organizovaných sportovních soutěžích nebo se na ně připravuje, a která je registrována v organizaci, která organizuje sportovní soutěže.
- **Vrcholovým sportovcem** je osoba, která vykonává vrcholový sport na úrovni státní reprezentace nebo osoba, která se k reprezentaci připravuje jako člen sportovního centra mládeže nebo obdobného zařízení pro přípravu sportovců.

Každý žák v jakékoliv věkové kategorii, je z pohledu této vyhlášky považován pouze za výkonnostního sportovce.

Typy lékařské prohlídky

Každý výkonnostní sportovec musí absolvovat:

- **vstupní lékařskou prohlídku** – absolvuje sportovec obvykle pouze jednou, a to před přijímacím řízením; při první prohlídce u lékaře (při změně lékaře může nový lékař provádět opět vstupní prohlídku, především pokud nemá k dispozici veškerou předchozí zdravotní dokumentaci sportovce);
- **pravidelnou lékařskou prohlídku** – absolvuje sportovec každých 12 měsíců.

Obsah lékařské prohlídky

Obsahem každé lékařské prohlídky (vstupní i pravidelné) musí být tzv. “základní vyšetření“:

- ✓ rodinná anamnéza se zaměřením na výskyt náhlého úmrtí;
- ✓ sportovní anamnéza se zaměřením na provozovanou pohybovou aktivitu posuzované osoby a popis druhu, časové a fyzické náročnosti sportu, pro který je posuzována;
- ✓ rozbor údajů o dosavadním vývoji zdravotního stavu posuzované osoby a dosud prodělaném onemocnění a užívaných léčivých přípravků s cíleným zaměřením zejména na výskyt nemocí, které mohou omezit nebo vyloučit zdravotní způsobilost posuzované osoby ke sportu nebo tělesné výchově, k nimž je posuzována;
- ✓ komplexní fyzikální vyšetření s důrazem na posouzení stavu a funkce orgánů a systémů posuzované osoby, které budou zatěžovány sportem nebo tělesnou výchovou, k nimž je posuzována;
- ✓ rozbor údajů o vykonávaném sportu nebo tělesné výchově.
- ✓ Vstupní lékařská prohlídka pro výkonnostního sportovce vedle základního vyšetření dále obsahuje:
 - zjištění základní antropometrie;
 - standardní klidové elektrokardiografické vyšetření (měření EKG);
 - laboratorní a jiná odborná vyšetření, pokud to vyžaduje zdravotní stav zjištěný základním vyšetřením nebo pokud je to nutné s ohledem na věk posuzované osoby nebo zdravotní náročnost sportu a předpokládanou intenzitu zatížení a objem tréninku.

Pravidelná lékařská prohlídka obsahuje vedle základního vyšetření také laboratorní **a další odborná vyšetření, pokud to vyžaduje zdravotní stav** posuzované osoby zjištěný základním vyšetřením nebo zdravotní náročnost sportu nebo předpokládaná intenzita zatížení a objemu tréninku.

Lékař a formulář

Zákon 373/2011 Sb., vyhláška 391/2013 a novela Zákona 202/2017 o specifických zdravotních službách v § 51, odst. 4 písm. d), pak stanoví, že ve třídách středních škol zaměřených na sport a tělesnou výchovu a v průběhu výuky vydává poskytovatel v oboru tělovýchovné lékařství. V souladu s § 42 odst. 1 písm. a) tohoto zákona je tímto poskytovatelem lékař v oboru tělovýchovné lékařství.

Pro lékařský posudek není zákonem předepsaný žádný konkrétní formulář. Lékaři postupně v praxi vytvořili formulář: **Žádost o posouzení zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu**, který je na našich stránkách **k dispozici v sekci Ke stažení**.

Doporučujeme používat u lékařů právě tuto žádost o posouzení zdravotní způsobilosti. Akceptovány budou i jiné podoby formuláře, ze kterých bude jasně patrné, o jaký typ prohlídky se jednalo (výkonnostní/vrcholová, vstupní/pravidelná) a že se jednalo o sportovní prohlídku.

Závěr

Za posudkový závěr odpovídá TVL lékař, který sportovní prohlídku potvrdil. Odpovědnost za absolvování této tělovýchovně lékařské prohlídky však vždy nese samotný sportovec (u mládeže do 18 let zákonný zástupce).